

RAPORT

ASUPRA ACTIVITĂȚII COMISIEI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ PENTRU 2018

Comisia de etică și deontologie universitară (CEDU), organizată la nivelul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară "Ion Ionescu de la Brad" din Iași, și-a desfășurat activitatea, în perioada supusă analizei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările ulterioare Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, precum și cu cele ale actelor normative aprobate de Senatul Universității, respectiv Carta universitară, Codul de etică și deontologie universitară, și Regulamentul comisiei de etică și deontologie universitară.

În conformitate cu prevederile art.1 alin (4) lit.(d) din Regulamentul comisiei de etică și deontologie universitară, această comisie are obligația de a realiza un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, după care îl prezintă Rectorului și Senatului universității. Prezentul raport se referă la activitatea Comisiei de etică și deontologie universitară pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2018.

În perioada analizată, Comisia de etică și deontologie universitară a funcționat în baza mandatului aprobat de Senatul Universității, pentru perioada 2016-2020, în următoarea componență: Prof. univ. dr. Ioan Țenu – președinte, Prof. univ. dr. Mihai Carp-Cărare – vicepreședinte, Prof. univ. dr. Neculai Munteanu – membru, Prof. univ. dr. Ioan Văcaru–Opriș – membru, Conf. univ. dr. Olimpia Iacob – membru; stud. Ionela-Gabriela Cîrțan – membru și matematician Veronica Apetrei – secretar.

Membrii Comisiei de etică și deontologie universitară au urmărit în anul 2018 respectarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară și a Regulamentului comisiei de etică și deontologie universitară, destinate să reglementeze relațiile dintre membrii comunității academice, cadre didactice, studenți, personal didactic auxiliar, conducătorii universității și facultăților.

Activitatea Comisiei de etică și deontologie universitară s-a bazat pe respectarea

următoarelor principii de etică universitară:

- libertatea academică, respectiv dreptul fiecărui membru al comunității academice de a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul activităților didactice și de cercetare;

- autonomia universitară, dreptul fiecărui membru al comunității academice de a-și concepe, extinde, modifica sau perfecționa programul de studiu al disciplinei și tematica de cercetare, cu scopul de a crește calitatea procesului didactic și performanța activității de cercetare;

- dreptatea, echitatea și onestitatea intelectuală, principii cultivate de către toți membrii care fac parte din comunitatea universitară. În activitatea didactică, integritatea relației dintre cadrul didactic și student trebuie să fie fundamentul misiunii educaționale de formare a viitorilor specialiști de la toate programele de studii de licență, masterat și doctorat. În activitatea de cercetare științifică trebuie avut în vedere calitatea și onestitatea rezultatelor, cu respectarea tuturor normelor naționale și internaționale, care asigură recunoașterea meritelor, prioritatea și probitatea oricărei activități științifice. În activitatea administrativă, integritatea presupune desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului, care trebuie să-și asume responsabilități specifice sectorului în care își desfășoară activitatea;

- profesionalismul și meritul, principii care stau la baza criteriilor de ierarhizare calitativă a membrilor din comunitatea academică;

- transparența se aplică tuturor categoriilor de informații ce interesează membrii comunității universitare. Prin acest principiu se facilitează egalitatea de șanse în competiții și asigurarea accesului echitabil la resursele universității;

- calitatea serviciilor trebuie să se manifeste la toate categoriile de activități din universitate. Astfel, pentru procesul de educație cadrele didactice trebuie să furnizeze servicii de calitate, în conformitate cu legea, standardele și regulamentele universității, pentru a asigura viitorilor specialiști competențe profesionale funcție de programul de studii și de cerințele pieței;

- colaborarea profesională trebuie să fie în interesul furnizării de servicii de calitate pentru student și în interesul dezvoltării universității și învățământului universitar;

- respectul și toleranța contribuie la dezvoltarea unui mediu universitar adecvat studiului și cercetării, deschis în egală măsură tuturor membrilor comunității universitare. Un mediu universitar adecvat cultivă valorile raționalității și schimbului de argumente bazat pe respect

reciproc, toleranță și cooperare între toți membrii comunității academice, precum și între aceștia și colaboratorii externi;

- bunăvoința și grija permit formarea unui mediu propice dezvoltării personale și profesionale a tuturor membrilor din comunitatea academică. Bunăvoința și grija nu trebuie să submineze imparțialitatea în evaluare și nu pot să fie folosite ca pretext pentru părtiniri;

- dreptul la confidențialitate asigură respectarea intimităților care țin de viața privată a tuturor membrilor din comunitatea universitară;

- nediscriminarea și egalitatea de șanse sunt principii care asigură tratamente egale, fără încălcarea ori limitarea drepturilor membrilor comunității universitare, indiferent de gen, rasă, vârstă, dizabilități, orientări sexuale, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, stare materială sau mediul de proveniență;

Pe durata perioadei de raportare Comisia de etică și deontologie universitară a urmărit cu prioritate următoarele obiective:

- respectarea Legii educației naționale, nr.1/2011, cu modificările ulterioare, a Statutului cadrelor didactice, a Cartei universitare și a regulamentelor aprobate de Senatul USAMV Iași;

- monitorizarea activităților de întocmire a Statelor de funcții, acordarea gradațiilor anuale și scoaterea la concurs a posturilor didactice prin prisma respectării legislației în domeniu;

- respectarea condițiilor de transparență a hotărârilor luate de conducerea universității, facultăților și departamentelor;

- respectarea principiilor privind profesionalismul și meritul la realizarea activităților de evaluare a cadrelor didactice (evaluarea managerială, colegială și a studenților);

- respectarea principiilor privind dreptatea, echitatea și onestitatea intelectuală, și în special conflictul de interese, integritatea academică a studenților și cadrelor didactice, diferite forme de corupție etc;

- respectarea principiilor privind nediscriminarea și egalitatea de șanse, care asigură tratamente egale, fără încălcarea ori limitarea drepturilor membrilor comunității universitare, indiferent de gen, rasă, vârstă, dizabilități, orientări sexuale, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, starea materială sau mediul de proveniență.

Din analiza rezultatelor privind aspectele menționate mai sus, pentru perioada analizată, s-a constatat că nu s-au înregistrat cazuri grave de nerespectare a principiilor de morală și etică prevăzute în Codul de etică și deontologie universitară sau contradicții între hotărârile luate.

În perioada de raportare, Comisia de etică și deontologie universitară a analizat și rezolvat o serie de cereri și sesizări, iar pe baza cercetărilor efectuate s-au propus măsurile care se impuneau, informându-se Conducerea USAMV Iași și, unde a fost cazul, persoanele implicate.

În ședința CEDU din 18.01.2018, membrii comisei au analizat și aprobat raportul de activitate pentru perioada ianuarie-decembrie 2017. Din analiza efectuată a rezultat că membrii comisiei au luat în discuție toate aspectele sesizate, iar din hotărârile luate rezultă că nu s-au înregistrat cazuri grave de nerespectare a principiilor de morală și etică prevăzute în Codul de etică și deontologie universitară.

Comisia de etică și deontologie universitară a luat în discuție, în ședința din 9.03.2018, cererea Consiliului de Etică și Management Universitar – CEMU București, care funcționează în subordinea MEN, transmisă prin adresa nr. CEMU-13/16.02.2018, prin care se solicită analiza și formularea un punct de vedere cu privire la memoriul depus în numele Grupului de Inițiativă Civică “Salvați Stațiunea Popăuți”.

În răspunsul formulat către CEMU București, membrii CEDU au precizat că reclamațiile transmise către USAMV Iași de către D-ul C.S. I Hrință Gheorghe, prin care se afirmă că o parte dintre lucrările elaborate de doctorandul Nechifor Ionică, respectiv proiectul de cercetare și raportul de cercetare științifică nr. 1, conțin elemente științifice care nu ar fi rezultat din activitatea de cercetare desfășurată de autor, au fost analizate cu responsabilitate, în conformitate cu legislația națională, de către organismele și departamentele abilitate din cadrul USAMV Iași, respectiv Comisia de etică și deontologie universitară, Consiliul Studiilor Universitare de Doctorat și Școala doctorală de științe inginerești. Din analiza complexă a tuturor factorilor, inclusiv documentele depuse de conducătorul de doctorat, s-a ajuns la concluzia că documentele depuse ca probe erau de fapt referatele doctorandului (prevăzute cu antetul universității și a Școlii doctorale), transmise de conducătorul de doctorat D-ului C.S. I Hrință Gheorghe spre a fi verificate, nefiind depus la memoriu niciun document (raport) elaborat de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor-Popăuți pentru ASAS, și care ar fi fost însușit de doctorand, cum susținea Domnia Sa în sesizările transmise la USAMV. Totodată, din analiza efectuată, s-au constatat neglijențe și erori privind modul de elaborare a celor două rapoarte de cercetare, respectiv citarea și utilizarea necorespunzătoare a unor referințe bibliografice; și drept urmare, s-a hotărât anulare și apoi refacerea și susținerea celor două referate, în conformitate cu standardele în vigoare, în termen de șase luni, dar și sancționarea doctorandului cu avertisment.

Întrunită în ședința extraordinară din 26.06.2018, Comisia de etică și deontologie universitară a luat în discuție cererea D-nei David Ramona, prin care solicită desfacerea contractului individual de muncă, începând cu 15.06.2018, din cauza abuzurilor psihice și a insultelor adresate de către administratorul Căminelelor A3 și A4.

Din analiza cererii și a dosarului de personal al reclamantei, precum și a aspectelor precizate în nota explicativă dată de către administratorul căminelor A3 și A4, membrii Comisiei de etică și deontologie universitară consideră că aspectele sesizate de Dna Ramona David nu se confirmă și nu întrunesc condițiile pentru a face obiectul unei anchete de nerespectare a Codului de etică și deontologie universitară, și recomandă aprobarea cererii de încetare a contractului individual de muncă, prin demisie, în conformitate cu legislația națională.

În ședința ordinară din 27.11.2018, membrii Comisiei de etică au supus analizei următoarele aspecte: organizarea, desfășurarea și aprobarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice în sem. II din anul universitar 2017/2018; modul de elaborare și aprobare a statelor de funcții pentru anul universitar 2018/2019; modul de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții din USAMV Iași, începând cu sem. I din anul universitar 2018/2019.

Mai întâi au fost analizate documentele care au stat la baza organizării și desfășurării concursurilor, respectiv metodologia, procedura și normele elaborate și aprodate de structurile de conducere ale Universității. Din analiza efectuată rezultă că toate regulamentele elaborate și aprobate de Senatul USAMV Iași sunt în conformitate cu prevederile Legii 1/2011, cu modificările ulterioare, OMEN nr.6129/2016 și HG 457/2011, cu modificările ulterioare, precum și a cartei Universității. De asemenea, membrii Comisiei de etică au constatat că atât regulamentele, cât și modul de organizare și desfășurare a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante, au respectat condițiile de etică prevăzute în Carta universității și Codul de etică și deontologie universitară.

În continuare, membrii CEDU au analizat regulamentul și modul de întocmire al statelor de funcții pentru anul universitar 2018/2019. Regulamentul de întocmire a statelor de funcții, aprobat de Senatul Universității, a fost elaborat în concordanță cu prevederile Legii 1/2011 și a Cartei Universității.

La finalul acestei ședințe s-a analizat regulamentul pe baza căruia s-au acordat bursele și alte forme de sprijin material pentru studenții din USAMV. În baza regulamentului s-au acordat studenților de la programele de licență și masterat următoarele categorii de burse:

bursă de performanță academică; bursă pentru performanță științifică; burse de merit I, I și III, bursă socială și bursă de campus. Din analiza efectuată, s-a constatat că regulamentul aprobat de Senatul Universității, în baza căruia s-au atribuit bursele și alte forme de sprijin, respectă legislația națională și prevederile Cartei, și că la USAV Iași se aplică un sistem echitabil de acordare a bursei pentru toți studenții din universitate.

Comisia de etică și deontologie universitară, întrunită în ședința extraordinară din 20.12.2018, a luat în discuție modul cum s-a desfășurat evaluarea CEDU de către Consiliul de Etică și Management Universitar și reclamația Dnei Șef lucr. Dr. Steluța RADU.

În prima parte a ședinței, membrii Comisiei de etică au fost informați despre modul cum s-a desfășurat evaluarea CEDU de către Consiliul de Etică și Management Universitar care funcționează în subordinea MEN. În conformitate art. 4 lit.(b) din OMEN 4783/2017, CEMU București auditează comisiile de etică din universități. Astfel, la ședința CEMU din 6.12.2018, au fost invitați reprezentanții CEDU de la USAMV Iași (președintele, secretarul și reprezentantul studenților). În cadrul discuțiilor s-a analizat activitatea CEDU pentru ultimii 5 ani. Discuțiile purtate au avut un caracter colegial și de informare privind modul de înființare și componența CEDU din USAMV, cum s-au analizat și rezolvat sesizările și reclamațiile primite pe durata de evaluare. Au fost prezentate principalele sesizări și reclamații analizate, precum și hotărârile luate de membrii Comisiei de etică. În urma discuțiilor și intervențiilor adresate de către membrii CEMU a rezultat că CEDU de la USAMV Iași funcționează în conformitate cu legislația națională și a regulamentelor aprobate de Senatul Universității.

În continuarea ședinței s-a analizat reclamația Dnei Radu Steluta, prin care solicită redistribuirea spațiilor didactice de la TPPA și sancționarea unor salariate din categoria personalului administrativ. Pentru clarificarea aspectelor reclamate au fost solicitate note explicative de la persoanele acuzate că ar fi avut o atitudine de instigare, stigmatizare și defăimare față de reclamantă și, totodată, Dna Radu Steluța a fost notificată de a participa la ședința CEDU pentru a argumenta aspectele sesizate.

Referitor la solicitarea reclamantei, de a i se redistribui alte spații didactice (birou și laborator) din cadrul clădirii TPPA, pe baza discuțiilor purtate cu reclamanta, membrii CEDU au hotărât că solicitarea Dnei Radu Steluța nu este fundamentată și că acest aspect nu intră în atribuțiile Comisiei de etică.

În legătură cu solicitarea de a sancționa unele salariate din personalul administrativ, ca urmare a unui incident petrecut în grupul sanitar între autoarea sesizării și persoanele pârâte, care sunt acuzate că ar fi avut o atitudine de instigare, stigmatizare și defăimare față de

reclamantă, Dna Radu Steluța a explicat cum s-au petrecut lucrurile. În discuțiile purtate cu membrii CEDU, reclamanta a precizat că faptele petrecute în incinta grupului sanitar au fost realizate cu premeditare și privesc violarea intimității, întrucât persoanele nominalizate ar fi avut cunoștință de faptul că d-ei se afla în una din cabinele grupului sanitar, ori, în aceste condiții, nu aveau voie să intre în incinta respectivă.

Membrii Comisiei de etică și deontologie universitară au analizat aspectele reclamate, și pe baza celor expuse de Dna Radu Steluța, și coroborate cu punctele de vedere ale părâtelor prezentate în notele explicative ale acestora, au hotărât că nu sunt întrunite condițiile pentru a face obiectul unei anchete de nerespectare a Codului de etică și deontologie universitară, fiind probleme de natură organizatorică și de comportament a persoanelor implicate (reclamantă și părâte). Faptele reclamate puteau fi evitate dacă reclamanta și părâtele ar fi avut un comportament civilizată și de respectare a normelor minime de convețuire socială în colectivități.

În concluzie, Comisia de etică și deontologie universitară consideră că în anul 2018 s-au analizat fără părtinire sesizările și reclamațiile, constatându-se că cele mai multe dintre ele n-ar fi trebuit făcute, dovezile nefiind reale și concludente.

Comisia de etică și deontologie universitară,

Prof. univ. Dr. Ioan ȚENU

Prof. univ. Dr. Mihai CARP-CĂRARE

Prof. univ. Dr. Neculai MUNTEANU

Prof. univ. Dr. Ioan VACARU-OPRIȘ

Conf. univ. Dr. Olimpia IACOB

Mat. Veronica APETREI

Stud. Ionela-Gabriela CÎRȚAN